

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Vorig jaar is op 11 maart mijn geliefde Greetje overleden. Door toevallige omstandigheden kan ik deze week, precies een jaar later, het verhaal van haar dierbaarste jeugdherinnering vertellen.

De dierbaarste herinnering uit haar jeugd

Het AD heeft een alleraardigste rubriek waarin lezers verloren en gevonden voorwerpen en vrienden opvragen of aanleveren. Het bracht mij in contact met Evert van der Schee uit Rotterdam die mij de jaargangen 1932-1933 bezorgde van *De wieslag*, het weekblad van de Rode Valken, de groep 12-16 jarigen van de AJC. Een van de Rode Valken uit die tijd was mijn Greetje en ik vond in die vergeelde pagina's elementen van haar dierbaarste jeugdherinnering. Zo bevat deze jaargang uitvoerige verslagen van een internationaal kamp in België. Iedere AJC-afdeling vaardigde twee leden af, een jongen en een meisje. Greetje was een van hen. Zelf heeft ze in het verslag van haar leven er het volgende over opgetekend: "Op m'n zestiende werd ik uitverkoren om naar een internationaal Rode Valkenkamp in België te gaan. Daar heb ik toen vriendschap gesloten met Krijn Breur, die later in Spanje heeft gevochten en in de oorlog is gefusilleerd. We hadden die week een fijne vriendschap. 's Avonds de avondwandelingen met drie meisjes en drie jongens en maar kletsen over alle mogelijke onderwerpen, want dat konden we in de jeugdbeweging. Hij is later nog een keer bij ons thuis langs gekomen, maar helaas was ik er toen niet."

Het kan raar lopen in de wereld. Wat zou er gebeurd zijn als ze wel thuis was geweest? Zou ze haar leven met Krijn hebben gedeeld?

In Amsterdam is naar Krijn een straat vernoemd. Hij werd gefusilleerd door de Duitsers omdat hij joden had helpen onderduiken, een activiteit waar ook Greetje zich mee bezighield.

Politionele acties in Indonesië

Dit schreef ik in 1946

De laatste tijd wordt in de media weer volop gediscussieerd over de politionele acties in Indonesië anno 1946. Het herinnerde mij aan het feit dat ik dat jaar in het maandblad van Nieuwe Koers de volgende ontboezeming schreef:

"De krant vertelt mij dat de heer Meynen, onze minister van oorlog, het nodig oordeelt dat ik, zijnde een jongeman van twintig jaar, met het geweer in de vuist de Indonesiërs ga bestrijden. Ik weet niet of hij deze regels zal lezen, of hij er misschien wrevelig de schouders over zal ophalen, maar ik voel toch de behoefte de gedachten die in mij en in vele andere jongens thans opkomen, neer te schrijven en ter discussie te stellen. Ik wil niet praten over antimilitarisme, niet vragen of enig volk het recht heeft een ander volk, dat vrij wil zijn, te dwingen tot gehoorzaamheid aan opgelegd gezag. Ik zou alleen zo graag willen weten, wat mr. Meynen, die toch is opgenomen in een regering voor herstel en 'vernieuwing', van ons verwacht. Ik koester namelijk geen ogenblik de hoop, dat ons gevraagd zal worden hoe wij over de gegeven bevelen zullen denken. We worden opgeroepen, niet vragen, komen! We worden op een schuit gezet en we varen naar Indonesië om een volk, welks strijd misschien onze sympathie heeft (is dat zo gek, Excellentie?) te onderdrukken. Daar zullen we dan de orde handhaven en als onze commandant het nodig oordeelt, zullen we de huizen, waarin onschuldige vrouwen en kinderen wonen, zonder vragen (je bent militair of je bent het niet!) in brand steken. En als we dan na een jaar terugkomen en onze verloofden en vrienden vragen ons: wat heb je gedaan in Indonesië? wat kunnen wij dan anders antwoorden dan: we hebben vermoord. En met deze bekentenis, zo niet op onze lippen dan toch in ons hart, staan we in de maatschappij die 'vernieuwd' is en van ons goed begrip en menselijkheid vraagt."

Toch wel jammer dat mijn noodkreet destijds geen gehoor heeft gevonden.